

Poština
pavšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
lista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOMIST

Glasilo „Združenja slovenskih avtonomistov“.

Izhaja vsak petek.

Celoletna na-
ročnina 50 — D
mesečna 5 — „
Inozemstvo
celoletno 100.
Posamezne
številke se ra-
čunijo po D 1 25
Inserati
se računajo:
pol str. 560 D,
manjši soraz-
merno. — Pri
malih oglasih
beseda 50 p.

Kaj hočemo?

Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega sloven-
skega ljudstva!

Spor.

(Dopis duhovnika s kmetov.)

Med Vami in SLS je nastal spor, kar je nas na deželi zelo osupnilo. Od početka sem naročnik lista in brez laskanja Vam moram priznati, da se mi je zelo priljubilo, ker se je njegova stvarna pisava prijetno ločevala od drugih listov. Zakaj je spor nastal, ne vem prav, mislim pa, kolikor sem mogel od daleč zasledovati, zaradi tega, ker ste preveč odločno branili svoje republikansko mišljenje. Tu Vam dajem jaz prav, zakaj prava in resnična samouprava ljudstva je mogoča le v republikansko urejeni državi. Gre za jedro, ne za zunanjo obliko. Angleška je navidezna monarhija, v resnici pa je republikanska država, bolj republikanska kot pa n. pr. današnja Francoska, ki se sicer na zunaj imenuje republika, na znotraj pa je centralistična in militaristična. Toda vsaka dežela ima svojo zgodovino, svoje posebne tradicije, šege in običaje. In zato gre. Mi Slovenci smo po svojih notranjih nagnjenjih, po svoji mali in revni domovini, po svojih gospodarskih in socialnih razmerah — pravi republikanci. Če smo se v Avstriji navduševali za monarhijo in za cesarja, je bil to le umeten plod, predvsem pa neznosna dunajski pritisk na to plat. Naši politični vodniki so živeli izključno le od priklanja in prilivanja pred dvorskimi osebami. To nas je tako pokvarilo, da smo videli plodove te svoje »politične vzgoje« tako po preobratu! Ne mislite, da je vse pozabljeno! Kar se je v slovenski politiki zadnjih pet let dogodilo, vse to bo treba še enkrat temeljito prerešeti. Treba se bo vrniti n. pr. h koroškemu plebiscitu, ki ne bo ostal pozabljen, in najti naše, odnosno naših vodilnih moči prave napake. Treba bo prerešeti, zakaj Slovenci nismo na zapadu dobili vsaj takozvane »Wilsonove črte«, ki smo jo imeli bojda na razpolago. Takrat je bil naš dr. Korošec velika oseb-

nost v Belgradu. Treba bo dognati, koliko resnice je na tem, da so naši vodilni možje sami hoteli že l. 1918. in 1919. sedanji centralizem in zakaj se ni ohranilo deželnih avtonomij vsaj takrat, ko so imele pri nas doma oblast v rokah izključno le slovenske stranke. Kakšni so bili vzroki, da so naši vodilni možje izjavljali, da je slovenščina v belgrajskem parlamentu nepotrebna, ker bojda govorimo vsi en jezik? In tako dalje! ...

Slovenska duhovščina je zadnja desetletja pred vojno odločilno posegala v politiko in priznati ji morate, da v dobrem smislu. Saj je odveč, če bi se skliceval na Kljuna, na dr. Lampeta, na dr. Kreka in podobne. Žal, danes nimamo takih mož, imamo pa vsaj veliko poštenih in dobromislečnih, pa tudi požrtvovalnih mož-duhovnikov. Republikancev je — kolikor vem — v našem stanu precej. In to v dobrem smislu besede, v smislu Krekovih političnih idej, ki je bil mož iz ljudstva in navdušen zanj. Če ste dobri kristjani — kar domnevam — potem ni nobenega pravega povoda, da bi Vas duhovščina, vsaj tista, ki je Vašega političnega naziranja, ne smela podpirati. Mi vendar kot stan ne moremo prevzemati odgovornosti za politično taktiko ene stranke, če sami vidimo, da ni vse tako, kakor si želimo, zlasti pa, da je taktika dvolična in brez prave, trdne smeri, vsled tega tudi brez končnega cilja. Programa, ki bi nam kazal pravi naš politični cilj, do katerega hočemo priti, še vedno nimamo. Nekateri naši možje so se s tem sicer bavili, toda potisnjeni so bili v stran. Če se nam pravi, da republike ne bomo dosegli, ker je Srbi nočejo, mi s tem še nič povedanega. Srbska politična zgodovina nam kaže, da ta narod ni nikoli gojil takšne monarhistične ideje, kakor smo jo poznali mi v prejšnji državi, drugič sem pa naš republikanizem

označil — mislim da dobro — zgoraj s primerom med Angleško in Francosko. Mi gremo za pravo notranjo republikansko državno ureditvijo. In to je glavno. Če to dosežemo, bomo našli rešitev tudi še za druga postranska vprašanja.

Potem pa Hrvati! Kar roko na sree! Če bi Hrvatov ne bilo in njihovega trdovratnega in neupogljivega Radića, bi bilo že davno vsega konec. Pravijo, da je on zakrivil centralizem, ker ni maral iti v konstituantu. Če bi on šel l. 1920. v Belgrad, bi bil tam preglasovan, kakor so bili Slovenci in konec bi bilo vsega. Sam bi bil izgubil vero doma in omajal svojo stranko. Danes pa gre zato, da federalisti in republikanci dobimo večino v parlamentu. Te nevarnosti za belgrajsko vladajočo gospodo bi nikoli več ne bilo, da so tudi Hrvati drveli v Belgrad, kakor naši ljudje. Sicer pa se je zadnji

čas videlo prav nazorno, da Slovenci brez Hrvatov ne opravimo nič.

Gospod urednik! Vaš političen koncept je jasen in zelo priprost. Vsaka dobra stvar pa je priprosta in to na vseh poljih človeškega znanja. Čeprav sedaj slepci ali zavidežji rujejo zoper Vas in bi Vas najraje utopili v žlici vode, ne odnehajte! Mi, ki smo Vaše delo in misli zasledovali sedaj že štiri leta, Vas ne bomo zapustili in bi bila to tudi sramota za nas. Da je slovensko ljudstvo kolikor toliko danes politično prerajeno — to je res v veliki meri Vaša nesporna zasluga. Nehvaležnost je sicer plačilo sveta, toda dejstev vendarle ni mogoče izbrisati. Vaše dosedanje delo pa je dejstvo!

Bom še kaj napisal za Vas. Mojega imena zaenkrat mi treba objaviti, kajti oseba je postranskega pomena. Bodite lepo pozdravljeni!

Proglas hrvaške republikanske stranke.

Prvega maja letos je hrvaška kmečka republikanska stranka v ožigled trajajoče vladne krize objavila proglas na vse prebivalstvo Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine, Vojvodine, in Slovenije, v katerem je znova razložila svoja načela in svoje namene. Ker so pri nas listi o tem proglasu toliko lagali, objavljamo ta proglas, da bo vsakdo videl, kaj je res. Proglas je bil deloma zaplenjen in moremo seve tudi mi objaviti le to, kar je cenzura pustila nedotaknjeno. Proglas pravi:

Hrvatsko narodno zastopstvo, ki je bilo ponovno izvoljeno 18. marca 1923., je pri vsaki priliki naglašalo, da se hrvaško vprašanje more najpopolnejše rešiti le z iskrenim, pravičnim in poštenim sporazumom z narodom srbskim. In ko se je zdelo, da je za ta sporazum prišla prilika, je pričakalo kar najbolje odposlance radikalne stranke, ki jo je po številu njenih zastopnikov in volikev smatralo za predstavniško srbskega naroda. Ti radikalni odposlanci so dne 13. aprila 1923. pristali na pogoje za hrvaško-srbski sporazum. Kot pogoj za to je bilo označeno tole: Popolna ustavi-

tev parcelacije Hrvatske, Slovenije in Bosne; verifikacija vseh hrvaških mandatov; priznanje načela, da se medsebojni odnosi med Hrvati in Srbi smejo urediti samo s sporazumom, ne pa s silo.

(Zaplenjeno 11 vrst.)

Takšna strahovita divjaštva je začela izvrševati Pašićeva vlada že tudi v Bosni in na Hrvaškem. Boječi se ljudskega ogorčenja, kupila si je prijateljstvo Italije z izdajo Reke in z umikom z vsega Primorja zgornjega Jadrana. K vsemu temu je začela sedaj proti odločni in enodušni ljudski volji izvajati parcelacijo Slovenije, Hrvaške in Bosne, a da bi se ves narod lažje oddržal v vojaški pokornosti, pripravljala je Pašić nenaden napad na Bolgarijo, torej novo balkansko, a morda celo evropsko in svetovno vojno.

Sedaj šele je prišel čas, ki ga je predvidevalo hrvaško narodno zastopstvo, izjavljajoče na usta svojega predsednika, da hoče v slučaju takšne strašne nevarnosti udariti v Belgrad kot grom, da vrže vladno večno brezskupnost, tiranijo in korupcije.

To se je tudi zgodilo. Pašić je pred hrvaškim narodnim zastop-

LISTEK.

49

Kmečki punt.

Hrvaško napisal Avgust Senoa.

Ko je Gašpar zagledal blede lice vratarjevo, se je zdrznil, prevrnil vrč na mizi in brez nadaljnjih prasanj skočil proti novemu stanovanju. Hišna vrata so bila na stečaj odprta. Na dvorišču sta stala dva voza, toda nikjer ni bilo žive duše. Gašpar je pohitel po stopnjicah. Na hodniku je stala iliteč in jokajoč zbrana služinčad. Gašpar se je z lakti preril skozi njo, padel v stanovanje, pogledal in okamenel. Sredi velike dvorane je stala na tleh črna krsta, nad katero se je sklonila črna oblečena žena — banica. Roke je imela sklenjene, čelo naslonjeno na krsto, iz polglasnega stoka pa se je včasih začul obupen klic:

„Joj! Joj! Peter, moj Peter!“

„Barbara! Za Božjo voljo, kaj je?“ je zakričal Alapič in skočil k sestri.

Ob bratovem glasu se je banica stresla, kriče šinila kvišku, se vrgla Alapiču na prsa in zajokala:

„Brat moj! Brat! Mrtev je! Mrtev! In jaz sem vdova, uboga vdova!“

Gašpar je sestro peljal k stolu, na katerega je stakajoč sedla in z objokanimi očmi gledala pred sebe. Brat je stal molče zraven nje in se je zagledal v slabi plamen sveče, ki je na mizi trepetala in lila žolto luč po krsti. Na dvorišču je zaropotal voz. Čez par trenutkov sta se na pragu pokazala Tahi in gospa Helena.

„Ali je mogoče?“ je zaklicala gospa Helena in pohitela k prijateljici. Tahi je obstal na pragu, prebledel kakor mrtev in sklonil glavo.

„Ali je mogoče?“ je zavzdihnila banica in vzdignila glavo, „ali je mogoče? Resnica je, grozna, strašna resnica. Glej, tukaj v tej krsti leži ban Peter mrtev, moj mož! Gorje mi!“ In vdova si je zakrila obraz z rokama.

„Toda kako se je to zgodilo?“ vpraša ves prepaden Tahi.

Banica spusti roke na mizo, vzdigne glavo in začne z jecljajočim glasom:

„Poroko smo srečno opravili. Bil je čas, da se vrnemo. Na poti preko ravnine nas je zalotila strašna, silna nevihta. Peter je zdeval na mene vse, kar smo imeli s seboj, sam pa je sedel v surki. Kregala sem ga zaradi te lahkomiselnosti, on pa se mi je smejal. Pozno v noč smo prišli v Čakovec in tam prenočili. Jaz sem Gašparju napisala pismo, Peter pa se je začel pritoževati, da ga zbada. Glava mu je žarela kakor razbeljeno železo. Začelo se mu je mešati. Prestrašila sem se in sem poslala k Zrinj-

skim po padarja. Prepozno! Črez tri ure je umrl in — tukaj je! Mrtev! Moj Bog, mrtev! Ali sem kaj takega zaslužila?“

„Gospod Tahi,“ je polglasno rekel Gašpar graščaku na Susjedu, „prosim Vas, stojte nam v tem strašnem času ob strani?“

„Jaz,“ je zamrmral Tahi, „jaz bi bil sam potreben pomoči. Ban Peter Erdodi je mrtev, s tem so prekrizani moji računi. Kaj bo sedaj?“

Gašpar je odpeljal banico v spalnico, Tahi in Helena sta sama stala ob krsti. Tedaj je stopila Helena k svojemu možu in mu položila roko na ramo.

„Gospod Franjo,“ je zašepetala, „Ali ni ta krsta za naju prst božji?“

Tahi se je jezo zdrznil in odgovoril:

„Gospa Helena, zdi se mi, da govori z Vašimi usti oni prokleti pop iz Brdovca.“

„Memento mori!“ se je tedaj od vrat začul presunljiv glas. Vstopil je duhovnik majhne rasti, z dolgo črno brado — škof Gjuro Draškovič. „Do mojih ušes je prišel žalosten glas,“ je nadaljeval, da se je Vsemogočnemu dopadlo v tem usodnem času vzeti kraljevini poglavarja. Prišel sem obiskat te črne dvore tuge in pomoliti za pokojnikovo dušo.“ Draškovič je pokleknil pred krsto in začel glasno moliti, a ko je s posebnim glasom končal „Amen!“, je Taha nekaj zgrabilo za srce.

stvom v resnici že dvakrat podal ostavko. Toda ta svoj umik je uporabil samo zato, da s svojo pokvarjeno družbo lažje pripravi nove brezakronosti, nova nasilja in nove brezdušne spletke in laži.

Ljudje in bratje!

So to vsi oni, dobro poznani dogodki, ki jih ni treba niti omenjati, a kaj še jih opisovati. So tu i resnične strahote in nezaslišana sramotna dejanja.

Strahota in sramota je kupovati glasove ljudskih zastopnikov za onega, ki jih kupuje, pa tudi za tiste, ki se prodaja. Sramota in strahota je, ako je vlada tako predrzna in neumna, da Slovence in Hrvate — torej dva cela naroda! — proglašajo za sovražnika tiste države, katere bi brez njih niti ne bilo in katera proti njihovi volji ne bi mogla obstati niti 24 ur. Strahota in sramota je, dnevno in na sto načinov lagati **srbskemu** narodu, da smo mu mi Hrvati krvni neprijatelji in istočasno ta narod pozivati, da nas Hrvate kot neprijatelje države pokolje in podavi.

(Zaplenjene 3 vrste.)

Hrvati Srbi, Slovenci!

Zapadna Evropa je dala Jugoslaviji meje, da bode to država treh enakopravnih narodov. Danes je v Jugoslaviji tiranija, ne rečemo srbska — to bi bilo zlo —; ne pravimo radikalna — to bi bilo še slabše —, temveč **tiranija ene maloštevilne pokvarjene gosposke družbe**, ki ima sama sebe za državo in narod, in katera je tako predrzna, da baje v imenu države in naroda zahteva od vojske in od dvora, da se pusti samo njo vladati, ker bi sicer brez nje vse razpadlo. Pri tem se sklicuje najbolj na to, da smo mi Hrvati vsi republikanci. S tem hoče od nas ločiti Srbe, da bi z njihovo pomočjo nas zastrašili, a z našim strahom nje same obdržali v dosedanji pokorščini.

Srbski narod in ostali slovanski in neslovanski bratje!

Mi Hrvati smo vsi republikanci. To hočemo tudi ostati. **Pravtako tudi Slovenci.** Tudi med vami je več republikancev kot se to misli in govori. Ali mi smo človečanski, ustavni in kmečki republikanci.

V svoji človečnosti nočemo ne revolucije, ne atentatov, niti kakšnega drugačnega nasilja. Ne iz strahu, nego zaradi svoje miroljubivosti, brez katerega nima obstanka nobeden mali narod.

S svojo ustavnostjo čuvamo suverenost ljudstva, ki jo predstavlja njegova zastopniška večina.

Kot kmetje smo za kmečko in za delavsko **pravo**. Zato hočemo in zahtevamo kmečko državo, kmečko vlado in upravo. To pomeni vlado in upravo **kmečkega duha**, kmečke **miroljubnosti**, kmečke **delavnosti** in **poštenja**.

Vseh nas, vsega delovnega ljudstva je dvanaest milijonov. Polovico tega smo mi Hrvati že organizirali. Tudi druga polovica se bolj in bolj organizira ali z nami ali pa poleg nas.

Mi nočemo nobene sile, pa se je tudi ne bojimo. Vsa trhla carstva so propadla in vse trhle monarhije propadajo pred našimi očmi.

(Zaplenjene dve vrsti.)

Delovno ljudstvo z organiziranimi kmeti na čelu, a v pomoč poštenega meščanstva in pravične inteligence bo oživitvilo svoj program mimim parlamentarnim potom, rušec korupcijo in tiranijo in vse ono, kar se protivi ljudski suverenosti in življenjskim interesom naroda. Za to veliko delo je že danes tukaj izvoljena parlamentarna večina, kljub nesvobodnim volitvam.

Mi najodločnejše zahtevamo, da se ta odločna in nesumljiva ljudska volja spoštuje že sedaj pred volitvami in katero predstavlja stalna večina zastopnikov in ogromna večina volilcev.

Potem govori proglas o Črnogoreh in nadaljuje:

Najprej vas je bilo deset, potem na stotine, a danes vas je na tisoče. Najprej so bili okoli vas tisoči, a sedaj jih je na milijone prebujenega kmečkega ljudstva — **od Maribora do Kotora, od Subotice do Splita**. Vsi vaši svobodni domovi so ena sama, neobvladiva sveta domovina. Vse vaše poštene duše pa so veličastna enota, ki se imenuje prosvetljen narod.

Vaš um in vaše mišice ustvarjajo dnevno neprecenljivo bogastvo in so zmogljive, da ustvarijo in zjamčijo to, kar je največje vrednosti na svetu: **trajni mir in prijateljstvo z vsemi sosedi, pravico in vzajemno sopomoč, za vse stanove resnično in popolno svobodo** na temelju kmečke ustave, pod kontrolo kmečkega parlamenta in pod upravo kmečke vlade. Za takšno kmečko človeško državo, ko pridejo volitve, boste zbrali tudi milijon gumijevih kroglice ter z njimi izvolili nad sto kmečkih zastopnikov. Tedaj bo hrvatsko narodno zastopstvo ne samo za vedno odstranilo vsako korupcijo in tiranijo, temveč v miru in v svobodi tudi uredilo kmečko in delavsko pravo.

ki je ni prav nič sram pobirati za bolnišnico denar, potem pa bolnike metati na cesto.

Slučaj sam na sebi je tak, da bi se ga sramovali celo srednjeevropski ljudožerci. Če imajo kje za kako stvar denar na razpolago, ga imajo za onemogle bolnike. Pri nas je tudi v tem oziru drugače.

Nekdaj v Avstriji smo plačevali državne davke in razne deželne in občinske doklade. Državne davke in vse doklade je nobiral eden in isti davčni urad. Davčni urad je potem dal v državno blagajno to, kar je bilo državnega, v deželne in občinske blagajne pa je oddal to, kar je bilo deželnega in občinskega denarja.

Za vzdrževanje raznih dobrodelnih zavodov so prej skrbele navadno dežele in občine. Stroške za vzdrževanje teh zavodov so pokrivalo avtonomne dežele in občine ravno iz dokladnih dohodkov, **na katere državna uprava niti pogledati ni smela, kamoli, da bi si jih bila prilastila!** Tako je bilo mogoče, da je bila n. pr. deželna bolnišnica v Ljubljani naravnost **vzoren zavod**, ker je imela dežela zanj vedno dovolj denarja na razpolago.

Sedanja država pa je vse, kar je bilo prej deželnega in občinskega, enostavno **podržavila**. **Podržavila je zavode, podržavila pa je tudi vse doklade, iz katerih so se krili stroški za te zavode, in ki jih mi še danes plačujemo, čeprav ne več v obliki deželnih doklad, temveč kot državni davek.**

Mi imamo torej zavode kakor prej, plačujemo zanje kakor prej, pa vendar morajo danes bolniki na cesto, prej pa so bili izborni oskrbljeni! Zakaj to?

To je zato, ker roma ves denar v centralno blagajno v Beograd, kjer ga porabijo za vse mogoče stvari, samo za tisto ne, za kar je bil denar vplačan!

Tako postopanje pa imenujemo povsod v civiliziranem svetu **rop**. Mi plačujemo letno za svoje bolnike dovolj denarja, državna uprava pa je bolnike za večji del tega denarja **oropala**.

To, kar smo napisali zgoraj, je **dejansko stanje**. Poglejmo sedaj še, **zakaj je državna uprava zagrešila nad našimi bolniki tak zločin.**

V Ljubljani imamo poleg bolnišnic tudi **medicinsko fakulteto**, to je visoka šola za zdravnike. Taka šola pa mora imeti na razpolago dovolj

mrličev, da se bodoči zdravniki lahko učijo na njih za svoj bodoči težavni poklic. Na razpolago mora imeti taka šola tudi dovolj bolnikov, da medicince **vidi**, kakšna je ta ali ona bolezen.

Medicinska visoka šola v Ljubljani pa je nekaterim gospodom trn v peti in stari naročniki našega lista se gotovo še spominjajo, kolikokrat so jo že poskusili zatreti, čeprav je ravno ljubljanska medicinska šola najboljša v Jugoslaviji. Vsi poskusi proti ljubljanski medicinski šoli pa so se doslej ponesrečili, ker so bili **preočiti**.

Zato poskušajo belgrajski „majstri“ in njihovi podrepaniki na drug, bolj zvit in zavraten način, ker jim je zavratnost že v krvi. Sedaj pravijo: „**Vzemimo ljubljanski šoli potreben material s tem, da bolnike razženemo, pa bomo dosegli dvoje: Konec bo tiste proklete medicinske fakultete in denar, ki ga dežela še danes plačuje za bolnike, bomo lahko porabili n. pr. za volitve!** Če medicinska šola ne bo imela na razpolago mrličev in bolnikov, bodo študentje šolo sami zapustili, ker se ne bodo mogli kje učiti, ko bodo pa študentje odšli, bomo pa lahko rekli, da je šola nepotrebna in jo bomo zaprli.“

To je **pravi** namen odpuščanja bolnikov in strežniškega osebja iz ljubljanske bolnišnice. Svinjski je ta namen dovolj in vreden tistih, ki so ta načrt zasnovali.

Zavratneži pa so za vse slučaje pripravili tudi potreben izgovor. Oni namreč pravijo: „Vsaj nismo prikrajšali izdatkov samo za ljubljansko bolnišnico, ampak tudi za zagrebško in belgrajsko. Krivica se torej ni zgodila nikomur!“

Ta izgovor je samo izgovor. V Srbiji namreč država ni podržavila in tudi ne pobira nobenih potrebnih davčnih doklad za bolnike kakor pri nas, **ker tam takih doklad nikdar bilo ni!** To je eno. Drugo pa je to, da zida država v Beogradu in v Zagrebu takozvane „**klinike**“, ki so v resnici **bolnišnice**, služijo pa obenem znanstvenim svrham, v Ljubljani pa se ne zida prav nič! Kar je torej država v Beogradu in Zagrebu z eno roko vzela, je dala na drugi strani dvakrat in trikrat nazaj, Ljubljana oziroma Slovenija pa samo plačuje, **ne dobi pa niti tega, kar je njeno, ker pobira država denar, ki niti njen ni!**

Tako nas hočejo ugonobiti denarno in kulturno na **zavraten** način, ker se figovci ne upajo nas napasti **naravnost**.

Iz naše organizacije.

Našim somišljenikom v Sloveniji!

Na binkoštni pondeljek, dne 9. junija letos, se bo vršila

konferenca zaupnikov

slovenskih republikancev. Na konferenco bodo imeli pristop le zastopniki krajevnih organizacij slo-

venskih republikancev, zaupniki in pa člani »Združenja slovenskih avtonomistov«. Somišljenike vseposod v Sloveniji prosimo, da pospešijo delo za krajevne organizacije. Ker se bo vršila konferenca na podlagi § 2. shodnega prava, bodo ude-

Neverjetna nesramnost.

Pretekli teden smo brali v dnevnih listih, da je začela uprava nekdanje deželne (danes državne) bolnišnice v Ljubljani metati na cesto bolnike, ker da ni dovolj denarja na

razpolago, da bi ostali bolniki tako dolgo v zavodu, kakor to zahteva potreba.

Bolnike je vrgla na cesto **državna uprava**, torej uprava tiste države,

XV.

Dočim se je žalostni glas zvonca razlegal nad mestom Zagrebom in naznanjal, da je kraljevina izgubila bana, sta v dubrovškem župnišču sedela dva moža, domači župnik Ivan Babič in neki posvetnjak, visok, močan, z bistrimi, rjavimi očmi, iskrenim, močnim licem in dolgimi brki, gospod Štefan Grdak s Filetinca, križevški plemič, kraljev odposlanec.

„Hvala Vam, prečastiti gospod,“ je rekel plemič duhovniku, „za novico, ki ste mi jo povedali. Kralj me je nalašč sem poslal, da v njegovem imenu upravljam polovico Heningovičinega imetka, dokler pravda ne doteče. Nikakor ne dvomim, da bo gospa vsaj pri polovici zmagala, ker je to na vse zadnje njena dedščina, ki jo je Tahi brezobzirno pograbil. Tudi na dvoru ga poznajo — tega gospoda vrhovnega konjušnika, da je divjak brez para, vendar pa se še vedno bojim, dasi je kralj nekoliko bolj pravičen ko njegovi lakomni svetovavci, ki si jih je gospod Tahi v ime prijateljstva znal zaarati. Da govorim resnico, niti ta začasna uprava jim ni dišala, pravili so, da se je bati krvi. Mogoče, toda fiskusu je ljubo zlato sadje, ki ga bo v tem času pobiral, in to rad dela, ker nima nikdar denarja. Tukaj nisem imel nobene znanca razen Vas, ki Vas od mladih nog poznam kot poštenjaka. Zato sem Vas prišel

vprašat; prosim Vas, pomagajte mi pri tem težkem poslu, ker bi rad za čas mojega mogočega kratkega tukajšnjega prebivanja zopet uvedel zakon in red, ki pod Tahom, kakor čujem, ravno ne cvete.“

„Žalibog ne cvete,“ je potrdil župnik. „Bog mi je priča, gospod Štefan, da Vas nisem naglal, in zahvaljen bodi, da ste prišli, ker bo kraljevega poslanca vendar moral poslušati.“

„Ne vem, ali bo,“ je odkimal Grdak; „ko sem davi prišel na Susjed in se izpričal s kraljevim pismom, mi je Tahova služinčad takoj začela metati polena pod noge; Peter Petričević ni hotel dati ključev, vsi so se mi izogibali, jaz sam pa sem stal, Bog mi odpusti, kakor grešnik pod vešali. Toda gospoda so se prevarili. Grdak se ne da z nobenim gospostvom preslepiti. Jaz ne popuščam in grem svojo pot naprej.“

„Tako je tudi prav, gospod Štefan, in to je edina pot, da pridete do ugleda. Posebno Vam priporočam to ubogo ljudstvo, ki pod Tahom naravnost krvavi pot poti. Na svoje poštenje in prisego Vam pravim, da človek še ni videl takih grozot, kakor jih dela Tahi nad svojimi kmeti. Na vse zadnje so res skoro vsi velikaši nasilniki, ker jim je to že prirojeno; Taha pa se menda niti sveti krst ni prijel in zdi se, da ima v prsih kamen in ne srca. Kaj sem vse poskušal! Ne maram se — res, da — mešati v go-

sposke reči, toda duhovnik sem in moram; kdo naj brani čredo pred volkovi, če ne pastir? Zaradi ljudstva sem se ponižal in ne enkrat! Izpovednik Helene Tahove sem in ji nisem samo enkrat govoril na srce in jo ostro karal; Helena je res da tudi vsa divja, toda ona ima srce in zdi se, da se je bodo moje besede počasi prijele. Tahi pa je naravnost zverina in ves kraj ga preklinja. Odkar živim, še nisem videl takega nečlovečnosti, ki mu je naravnost slast do smrti mučiti ubogo ljudstvo. Pravil sem Vam o Mogaiču, o Stjepku, Sabovu in drugih zločinih; toda vse to ni niti polovica. Kmet je v skrbeh za svoje ubogo siromaštvo, ker bi Tahi pol vasi pognal s posestva brez vsakega razloga in zemljo vzel zase ali pa jo razdelil med svoje razbojniške hlapce. Davek je proti postavi povišal za polovico, na vsaki graščini je postavil vislice in pravi, da mu obed ne diši, ako ni videl, kako je kak „vaški pes“ s petami po zraku brcal. Skratka, tu ni sodnije, ne postave, ne duše, ne Boga! Naše ljudstvo nima slabega srca, ampak naglo kri; naše ljudstvo je nezaupljivo, ker vidi, da so gospoda, ki so mu dani za gospodarje, volkovi in Turki, da oni, ki bi morali prednjačiti narodu in ga izobraževati, gazijo vse, kar je sveto. Ali je potem čudno, če ljudstvo podivja — in bojim se, da bo še koga zaboletla glava, ako se tleča žrjavica ne bo blago pogasila.“

(Dalje prihodnjic.)

leženci dobili pravočasno posebna vabila, na katerih bo označen kraj, čas in prostor konference ter njen dnevni red. Kdor se namerava konference udeležiti, naj to javi pisмено ali ustmeno upravi »Avtonomista« (Ljubljana, Breg št. 12./II.), da

se mu bo moglo pravočasno poslati skušali s pomočjo Prepeluhovcev

oslabiti našo stranko. Z radikalni ni šlo, s samostojneži ne, z demokrati se manj. Morda bo šlo s Prepeluhovimi avtonomisti in Radičevimi republikanci, si mislijo čiča Pašić...«

— »Slovenec« šefredakter je gospod Fr. Smodej, ki me prav dobro pozna kot jaz njega, saj sva soseda. Brez njegove vednosti ta notica ni izšla. »Menda bo le res, da je Prepeluh dobil... sredstva... Doka-zov« Slovenec« nima torej nobenih, kakor se vidi iz stilizacije te osebno obrekovalne notice. Kljub temu je

vrget blato na mene z namenom, da me umaže pred ljudmi. Jaz na to pot ne bom sledil »Slovenec«! Moj cilj ni — mlaka!

Listnica uredništva. Gosp. F. K., Rečica ob Paki. Vaš dopis smo prejeli in se vam zahvaljujemo za dobro misel. Toda Vaši zaključki ne drže, ker so postavljeni na napačne predpostavke. Kakor nalašč nam je došel dopis, ki ga objavljamo na drugem mestu. Pozdrave! — G. dopisnik iz Leskoveca. Za to štev. nemo-goe zaradi prostora. Pride prihod-njič, toda nekoliko predelano.

Zamudniki ne prezrite priloženih položnic!

Dnevne vesti.

Naši naročniki — berite! Precejšno število naših naročnikov še ni obnovilo naročnine. Vemo, da je revščina med ljudmi, toda časopis mora biti plačan. List živi le od naročnine in to je prav. Zato je neodvisen na vse strani. Vedite, da spravljate list v največje zadrege, ako pravočasno ne plačate naročnine. Komur je do lista in naše ideje, listu plača naročnino, ki jo pošteno zasluži. Somišljenike prosimo, da pridobivajo nove plačujoče naročnike. Mi ne uživamo od nikjer nobenih podpor, kakor drugi odvisni listi, ki se razpošiljajo ljudem za stonj ali pa pod ceno. Kdor je za ostal z naročnino, pa je tekom tedna ne obnovi, naslednje številke ne bo več dobil. Zlasti se opozarjajo tisti, ki redno hero »Kmečki punt«, da naknadno ne bo mogoče dobiti iz ostalih števil, ker tiskamo lista samo toliko, kolikor je naročnikov. Danes prilagamo mnogim zamudnikom poštne položnice in pričakujemo, da store takoj svojo dolžnost!

Zagonetna okrožnica. »Slovenec« od pretečene nedelje piše o neki tajni okrožnici IDS v našo korist, češ, da rušimo SLS. Nam o tej okrožnici ni nič znanega. Pač smo slišali o njej prvič pred kakim mesecem od nekega našega zaupnika iz ljubljanske okolice. Temu je pravil o njej njegov sosed, pristaša SLS. Letá pozvan od našega zaupnika, naj mu pokaže to okrožnico, je izjavil, da je sam nima, da pa mu je o njej pravil neki g. Krek, tajnik SLS v Ljubljani. — To je vse, kar mi vemo. Pozivamo torej »Slovenca«, da to okrožnico objavi, saj je tajništvo SLS v isti zgradbi.

Stvarna polemika. »Slovenec« se neprestano zaletuje v nas. Zdravo in prav je, ako se vrši med listi stvarna polemika, kaj je prav in kaj ne, kaj je resnično in kaj zmotno. Mi nimamo navade zmerjati ali sumničiti nikogar; žal pa dela to proti nam oficijelno časopisje SLS. »Slovenec« z dne 10. maja takole stvarno piše o naših mirnih, kolkortoliko bistvenih in stvarnih izvajanjih: »Avtonomist... »ne bo mogel več igrati svoje dosedanje prikritke vloge proti SLS... »opravlja posle HRSS v Sloveniji... »je njegova glavna naloga, da pomaga razbijati enotno fronto slovenskega naroda... »prihaja »Avtonomist« s svojim bevkanjem... »Mar ni »Avtonomist« še nič slišal o okrožnici dr. Žerjavove JDS, ki jemlje »Avtonomista« v zaščito... »je že začel lagati... »Avtonomist« je prespal vso ustavno borbo... »Avtonomistov« duševni pritlikavec... »laže« itd. To je pušček iz ene same »Slovenčeve« notičke. — »Slovenski Gospodar« pa proglašaja g. Prepeluha za največjega koristolovca. Leta 1919. je isti list pisal o njem, da je nasilen boljševik, leta 1920. ga je obdolžil tatvine begunskih fondov, leta 1921. ga je proglasil za pametnega človeka, l. 1922. za poštenega in nesebičnega, l. 1924. pa za koristolovca, ki nima nobenih načel. Leta 1920. je v »Slovenskem Gospodarju« pisal o g. Prepeluhu tako, kakor je zgoraj povedano, g. dr. L. Léard, ki nadaljuje sedaj svoje delo v radikalski »Samoupravi« v Belgradu, kjer proglašaja g. Prepeluha za nasprotnika države, čeprav prav dobro pozna njegovo zadržavanje med vojno. — Tudi »Domoljub« je zelo stvaren proti nam. Takole piše v svoji zadnji številki: »Agent. »Avtonomist«, ki iz koristolovskih namenov ene osebe ruši enotno fronto slovenskega ljud-

stva proti centralizmu, pošilja po deželi agenta, ki pobira naročnino za II. poletje. Dokler je »Avtonomist« služil avtonomiji in slovenskemu ljudstvu, smo ga radi podpirali. Zdaj pa, ko služi enemu človeku, prosimo vse prave in resnične Slovence, naj agenta uljudno odslovijo. — Mi pa ne rečemo ljudem, naj »Domoljuba« ne berejo. Narobe, le berejo naj ga in to z zbranimi mislimi. Bodo tem preje spoznali, kdo ima prav in kdo ne, kdo mirno in stvarno dokazuje in tudi poučuje, kdo pa le zmerja. — Žalostno je, da oficijelno časopisje stranke, ki naglašaja potrebo etike tudi v politiki, uporablja v polemiki zgolj liberalne metode!

Iz zdravniške zbornice. Kakor izvemo iz dobro poučenega vira, bo zdravniška zbornica v Ljubljani uvedla strogo preiskavo proti onim zdravnikom v ljubljanski deželni bolnišnici, ki so bolnike odpuščali kljub temu, da so bili prepričani, da so za odpust namenjeni bolniki še težko bolni. Tako postopanje namreč nasprotuje zdravniški stanovski dolžnosti.

Hum pri Ormožu. Lansko leto je prišla k nam neka angleška družba, ki hoče najti pri nas menda petrolej. Spočetka je bil obrat enostaven in delavei so vrtali zemljo tako, da so z rokami gonili vreteno. Sedaj so že 300 metrov globoko in dela se s strojem. Nekateri se temu početju smejejo, češ, koliko denarja se bo po nepotrebnem zapravilo! Pa ti, ki se smejejo podjetnim ljudem ne pomislijo, koliko denarja se zares po nepotrebnem zapravi ali v zemljo zabije, pa še iz slabega namena. Koliko denarja n. pr. zapravi naša vlada za kanone in militarizem sploh! Pa temu se nihče ne smeje.

F. A.
Obrekovanje. Za nedeljo, 11. marca t. l., je prinesel »Slovenec« tole vest: »Odkod so dobili denar? Zaveznik Prepeluhovega »Avtonomista« — Bendetova »Murska Straža« je imela v tiskarni v Gornji Radgoni velik dolg. Nedavno pa je, kakor se g. Bende hvali, ves dolg odplačal. Menda bo le res, da je Prepeluh dobil od svojih zaveznikov in pokroviteljev sredstva za pobijanje SLS. Gotovo je, da so radikalni in samostojni demokrati skovali v Belgradu že pred tedni načrt, da bodo

ILIRSKA POSOJILNICA

Ljubljana, Kralja Petra trg 8/I.
sprejema hranilne vloge po 8%.
Večje in stalne vloge do 12%.

F. P. ZAJEC
optik
LJUBLJANA,
Stari trg 9.

Nakup gozdov, desk, tramov in drv. Zaloga trboveljskega premoga in drv. Prodaja na debelo in drobno. - Plačljivo tudi na obroke.

DRUŽBA ILIRIJA
Ljubljana, Kralja Petra trg 8.
Telefon št. 220.

Kmetijska dela v mesecu maju.

Na dvorišču in pri živini. Mesec maj je najlepši in najzdravejši mesec v letu, vsled česar ga opevajo pesniki in naravoslovci. V maju se nadebudna mladina suče radostno po zelenih pašnikih in livadah, kar pospešuje njeno telesno rast in krepi zdravje. Ko odide staro in mlado od doma, je skrbeti za varnost stanovanj proti požaru in tatvini. Čestokrat se namreč pripeti, da deca, ki smo jo pustili doma iz nevednosti zaneti požar.

Pri menjavi v krmiljenju živine pazimo na to, da ne nastopijo motenja v prebavilih. To se utegne pripetiti, ako preidemo od suhe krme prehitro na zeleno. Mlado zeleno klajo, je mešati s suho vselej tako, da prideta v začetku dva dela suhe krme na en del zelene krme. Od dne do dne zvišujemo potem zeleno klajo in znižujemo suho. V teku štirinajstih dni se polagoma žival privadi na novo krmo. Iz zelne klaje se razvijajo v živalskem želodcu prav pogosto plini, ki povzročajo nape-njanje živali, zlasti če smo krmili mlado, moko ali v kupu razgredo deteljo. V hudem slučaju se utegnejo plini razvijati tako naglo in silno, da poči vamp in žival pogine, ako ni hitre pomoči. Da ohranimo žival pred takšnim nevarnim nape-njanjem, moramo biti pri paši in pokladanju zelene detelje zelo previdni. Napetim živalim je odvoditi pline iz vampa s pomočjo požiralni-kove cevi, ki se naroča pri Kmetijs-ki družbi v Ljubljani.

Molžno govedo je pasti najbolje samo toliko, kolikor je potrebno, da se živali izprehodijo. Najboljši način izkoriščanja pašnikov je ta, ako travo kosimo ter jo pokladamo živini v hlevu, pri čemur prepreči-mo škodo, ki jo povzročijo živali s pohojjo trave. Pri molznicah dobimo največ mleka, ako jih krmimo s tečno zeleno krmo v hlevu ter spuščamo obenem po dve uri dnevno na dirkališče.

Urbana solnee če greje zelo,
Vinska trgategv preslaba ne bo.
In dan Vnebohoda vreme rosi,
Krma živinska se težko suši.

V vinogradu. V slučaju nevarnosti pomladanske slane kurimo v vinogradu s tvarinami, ki povzročajo mnogo težkega dima. Proti pomladanski pezebi je trta najobčutljivejša tedaj, ko so popki toliko pog-nali, da se morejo videti trtni listki in nastavek. Beli popkov mah varuje nežne notranje dele pred pozebo. Ko so mladike postale 10 do 15 cm dolge, jih poškopimo prvič proti peronospori s 1 odstotno raztopino modre galice ob lepem vremenu. V istem času žveplamo trto tudi proti plesnobi ali oidiju. Pri žveplanju je paziti na to, da žveple-nega prahu ne nasipljemo na listje in mladike, temveč ga razpršimo v prav fino meglo, ki se vsede na trtne dele in od pripekajočega solnea prime. Pokončujemo grozdnega su-kača in trtnega zavijača. To delo opravljajo najlažje otroci, ki s pri-ostrenimi lesenimi kaveljčki pobir-ajo mrčes ter ga uničujejo.

V sadonosniku. Obnovimo drevesne kolobarje, ki imajo nalogo do-vajati dežnico, katere mlada dreve-sca v prvem času mnogo potrebu-jejo. Drevesni kolobar pa omogoča tudi pristop zraka do korenin, kar pospešuje rast drevja v znatni me-ri. Kolobar je držati trave in plev-la prost, da drevesu ne odtegujemo

po nepotrebnem hranilnih snovi in potrebne vlage. Velika napaka, ka-tero opazujemo prepogostokrat pri neveselih sadjerejih torej je, potrošati kolobarje s plevami ali senenim drobom. Pokončujemo gosenice od prstenčarja, zlatnice i. dr. v kolikor jim moremo priti še do živega. Te-žko je namreč zatirati to golazen, ko se je arzelela po drevju. Jabol-čnemu cvetoderju letošnjepomladan-sko vreme sicer ni kaj posebno pri-jalo. Po sadovnjakih vidimo v tem času pogostoma, da se melje iz luk-nje v deblu črvojedina in pada na tla. To je znamenje, da je v deblu črv — vrbarjeva ličinka. Z ozkim rezilom razširimo rano, odkoder prihaja na dan črvojedina. Potem pa z žlico segamo tako dolgo po ro-vu, da zmekčamo zajedalec. Vrbar-ja v luknji uničimo tudi na ta na-čin, da zažveplamo odprtino ter jo nato dobro zadelamo s cepilno smo-lo. Bujno rastočemu drevju z nape-to kožo še sedaj lahko puščamo na deblu. Proti škrlupu škropimo, ko je drevje že ozelenelo z 1 odstotno raztopino modre galice, dočim smo v nezelenem stanju škropili s 4 od-stotno raztopino. Listne ušice, ki se pojavijo v tem času večkrat že v ogromnih množinah, pokončujemo z raztopino tobačnega izvlečka in mazljivega mila. V 10 l vode razto-pimo 15 dkg tobačnega izvlečka in približno toliko mazljivega mila. Zoper krvavo ušice nam služi kot najcenejše sredstvo petrolejeva me-šanica, ki jo priredimo iz pol kg ma-zavega mila, pol kg petroleja in 10 l vode. Tudi drevesni karbolinej ali dendrin služi kot sredstvo zoper tega škodljivca. Na 5 l vode vzame-mo 1 liter dendrina. Pri novo vsa-jenem drevju pazimo, da ni preveč trdno privezano in se zemlja lahko seseda z njim. Odstranjujemo po-ganjke, ki izhajajo iz divjega dela debla pri tleh. V drevesnici okopaj-mo ob lepem vremenu ter odstra-njujmo vse poganjke iz nežlahtne-ga dela. Zgodnje cepljenje nadzo-rujmo, da se vezi ne zajedajo vanje. Prerezane vezi naj ostanejo na ce-piču, ker pozneje odpadejo same. Vsa dela v drevesnici izvršujemo z največjo skrbnostjo in previdnostjo. Nerodnej lahko povzroči pri teh opravilih veliko škode.

Na polju in travnikih. Dovr-šujemo sajenje krompirja. Sejemo koroza in drugo jarino ter sadimo fižol, buče in solnčnice. Ozimino ple-jemo, predno se prikaže klasje. Ko je vzrastel krompir in koroza pri-bližno 1 dm visoko ter se je napra-vila prstena skorja, je napočil čas za okopavanje. Okopavanje ima na-men, da uničimo plevel in omogoči-mo pristop zraka v zemljo. V suši okopavamo tudi zategadelj, da va-rujemo zemljo pred prevelikim iz-sušenjem. Po zakonu o lasovitosti (kapilariteti) izhlapeva zemlja naj-več vlage tedaj, če so vse plasti zemlje enako goste in kompaktne. Če pa napravimo zgornjo plast ra-hlo, tedaj pretrgamo kapilariteto in preprečimo izhlapevanje vlage iz spodnjih plasti. Rahla zgornja plast služi torej kot nekaka odeja za spodnjo plast, kjer se razprostirajo korenine. Zatorej velja pravilo, da je motika polovica dežja v sušnih letinah. Koncem meseca maja zač-nemo s košnjo detelje in trave. De-teljo je sušiti kolikor mogoče poča-si — najbolje na kozoleh in ostr-vih — da ne odpade listje, ki daje najboljše krmo.

Na vrtu. Sadimo fižol, kumare, paradižnike, papriko, kolerabo in drugo zelenjavo. Sejemo solato v več presledkih, da imamo poleti v vsakem času dovolj užitne solate na razpolago.

V kleti. Pretočimo mlada vina v drugič, predno nastopi poletna vročina. V vročem poletnem času ni dobro pretakati, ker izgubi vino preveč alkohola in dišečin in s tem na svoji kvaliteti. Praznih sodov ne postavljamo na sonce, da se ne zaredi cik in posoda ne pokvari.

V čebelnjaku. Vsak čebelar mora voditi zapisnik, v katerega zapisuje vse važne dogodke in spremembe posameznih panjev. Če imajo čebele potrebo za vodo, se jih napaja ob slabem vremenu v panju z gobo, ali pa se nalije vodo v kak satnik. Sicer pa je potrebno napajališče v bližini čebelnjaka. Združujmo šibke družine, kajti čebelar se more nadejati ob lepi paši le tedaj obilnega donosa, če so družine krepke. Pri združevanju dveh panjev je treba uničiti slabšo matice in pustiti močnejšo. Vrednost matice spoznamo po množini in pravilnosti zalege. Vzgojevanje matic je eno najvažnejših opravil v pomladi, ker je usoda vsake družine odvisna od dobre matice.

V maju zemlja vsa že zeleni se, Vsa narava se nahaja v cvetju; Kmetič gre na delo, ko dani se, Selo se obkroža v ptičjem petju.

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOVENSKE AVTONOMISTOV.

Odgovorni urednik Drago Brozovič. Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

THE REX CO
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10.

Telefon štev. 268.

Najboljši pisalni, razmnoževalni in kopirni stroji.
VSE PISARNIŠKE POTREBŠČINE.

K. Widmayer - Pri „Solncu“

za vodo. Priporočam: Raznovrstno perilo, svilnate in druge robce, šerpe. Manufakturno blago, obleke, predpasnike. Vso opravo za novorojenčke, maie in nogavice domačega izdelka. Venčke in šopke za neveste in birmanke; kovtre, abtahe (peče)! Na debelo primeren popust.

Nove lepe slovenske knjige!

Ravnokar so izšle nove knjige:

Regina Povest G. Kellerja, poslovenil dr. Joža Glonar. Cena Din 5-

Občinsko dete

Srbska vaška povest, spisal Branislav Nušić. Poslovenil Cv. Colar. — Cena dinarjev 15 —.

Zeleni kader

Povest iz viharne dni našega narodnega osvobajanja. spisal Ivan Zorec. — Cena Din 14—

Poština Din 1—

Tiskali in založili

J. Blasnika nasl., Ljubljana Breg št. 12.

Vse knjige se lahko naroče po dopisnici.

Knjige so res lepe in za ljudstvo zelo primerne in zabavne.

Nadalje priporočamo politične študije prof. dr. Drag. Lončarja, ki so izšle v knjigi pod naslovom

„Politika in zgodovina“

Tudi ta knjiga je izšla v založbi tiskarne

J. Blasnika nasl., Ljubljana Breg št. 12.

Kdor se zanima za politična vprašanja in za boj za avtonomijo Slovenije, naj to knjigo bere!

Cena Din 30—.

Svarilo

pred nakupom pletilnih strojev brez vsakega jamstva, ki so vam na ponudbo od raznih nezanesljivih in nestrokovnjaških prodajalcev le vsled tega, ker jih sami ne morejo uporabljati: to dokazujejo neštne pri- tožbe.

Pletilne stroje

kupite le tedaj, ako se prepričate o njih izvoru, kakovosti in uporabi. Da ne boste slabega stroja drago plačali in imeli nepotrebnega škoda, kupite pletilne stroje le z jamstvom, katere dobite tudi s poljudnim ljudnim poukom pri tvrdki.

F. KOS, Ljubljana Židovska ulica 5, kjer vam je tudi kakršnokoli in hitro popravilo zagotovljeno, kar je zelo važno.

FR. SLOVNIK
LJUBLJANA, Stari trg 2.

prilporeča po najnižjih cenah svojo zalogo izgotovljenih oblek in manufakture.

Obleke po meri se točno izvršujejo.

Antikvarijat, knjigarna

HINKO SEVAR

Ljubljana, Stari trg 34

kupuje in prodaja različne knjige v vseh jezikih po ugodnih cenah.

Dobra kosa

je veselje kmetovalca. Kupujte pri Vaših trgovcih samo „Plemenite“ kose, ker te so edino dobre in zjamčene. Kjer jih tamkajšni trgovci nimajo v zalogi, naročite jih naravnost pri

Mihaela Omahen, Višnja gora.

Vsaka kosa, ki ne ustreza vsem zahtevam, se zamenja ali povrne denar.

Franc Szantner

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1

trgovina čevljev in specialna tvrdka za ortopedična in anatomična obuvla

sprejema

vsa naročila po meri in popravila.

MERAKL

barve, mastila, lake, kit, emajle, kistove (čopiče) in zjamčeno čisti firneš najboljše kakovosti nudi

Medić-Zankl

družba z o. z.

Maribor, Ljubljana, Novi Sad,
podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:

Ljubljana - Medvode.

ELIN

družba za električno industrijo d. z o. z.

Gradi električne centrale in naprave.

Velika zaloga motorjev in električnega materijala. - Cene izredno nizke. - Postrežba točna. Na željo poset inženirja brezplačno.

Ljubljana, Dunajska cesta 1, telefon št. 68.

Maribor, Vetrinjska ulica 11, telefon št. 239.

Edini tihi pisalni stroj

L. C. Smith & Bros

Mod. 8, brez najmanjšega ropota.

Zastopstvo:

LUDOVİK BARAGA

Ljubljana, Šelenburgova ulica 6./I.

Zadružna banka v Ljubljani

Brzjavi: Zadrubanka.

Aleksandrova cesta štev. 5.

Telefon štev. 367.

Vplačani kapital Din 3,000.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje

Trgovska banka d. d., Ljubljana

PODRUŽNICE:

Maribor, Novo mesto, Rakek, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica

Dunajska cesta 4. (v lastni stavbi)

KAPITAL IN REZERVE DIN 18,300.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavi: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPozITURE:

Konjice, Meža-Dravogr.,